

SCOB

2009

Studiecentrum voor
Onderneming en Beurs

Universiteit Antwerpen

www.scob.be

JAARVERSLAG

2009

Periode: 1/1/2009 - 31/12/2009

Voorwoord

Hierbij bieden we u het tiende jaarverslag aan van het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* (SCOB), dat in de loop van 1999 werd opgericht aan de Universiteit Antwerpen. We zullen in dit jaarverslag een aantal kerngegevens van de vorige jaarverslagen bondig hernemen. Op deze wijze kan het jaarverslag opgevat worden als een vooruitgangsverslag waar de werkzaamheden van het afgelopen jaar worden samengevat, zodat u op de hoogte blijft van de recente ontwikkelingen. De volledige tekst van de vorige jaarverslagen vindt u op de (inmiddels vernieuwde) website van het SCOB (www.scob.be).

Het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* is gegroeid vanuit de toekenning van een vierjarig GOA-BOF project door de Onderzoeksraad van de Universiteit Antwerpen in 1998. De financiering van dit project is inmiddels afgelopen en er werd daarbij ook naar financiering voor andere, bijkomende projecten uitgekeken die in het verlengde van voornoemd project liggen. In België is financiering van *fundamenteel wetenschappelijk onderzoek* immers vrijwel uitsluitend mogelijk via sponsoring en/of in de tijd beperkte projecten. Dit zijn echter géén optimale condities om wetenschappelijk onderzoek op duurzame wijze uit te voeren daar men vrijwel voortdurend moet uitkijken naar nieuwe projecten. Tot op heden kon het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* in deze opdracht slagen, wat impliceert dat met het einde van de GOA-financiering de activiteiten van het Studiecentrum helemaal niet afgelopen zijn. In dit rapport worden bijgevolg naast een evaluatie van de activiteiten van het voorbije jaar ook de toekomstperspectieven geschilderd.

BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN van het jaar 2009

In de loop van het jaar werden een aantal belangrijke publicaties gerealiseerd (zie verder). Er werd deelgenomen aan internationale congressen; het werk aan een aantal doctoraten werd geduldig verdergezet. Ook werd Helma Houtman-De Smedt verkozen tot nieuwe ondervoorzitter (in opvolging van Professor Greta Devos). Tevens werd beslist om het Centrum voor Bedrijfsgechiedenis te integreren in het SCOB.

ALGEMEEN OVERZICHT

Het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* vervult verschillende opdrachten teneinde haar doelstelling waar te maken.

Een eerste opdracht is het verzamelen van bestaande archieven en documentatie m.b.t. het Beurswezen alsmede het inventariseren van het betrokken materiaal. Tegelijk wordt een inventaris aangelegd van elders aanwezige documenten. Op deze wijze wordt alle informatie m.b.t. het beurswezen en de beursgenoteerde bedrijven gecentraliseerd en gelokaliseerd. Dit terwijl nu her en der documenten verspreid zitten en het telkens opnieuw een zoektocht is om de relevante informatie op te sporen. Dit alles laat toe om aan het publiek en de wetenschappelijke wereld een unieke en gespecialiseerde bibliotheek aan te bieden.

Een tweede opdracht is het transformeren van een aantal gegevens in computerleesbare vorm. Dit geldt in het bijzonder voor de beurskoersen en de dividenden maar eveneens voor de gegevens uit de jaarrekeningen van bedrijven, die ingevolge de wet van 1873 op de naamloze vennootschappen als bijlage bij het Staatsblad werden gepubliceerd. Hier laat de impact van de ontwikkelingen in de moderne technologie zich ten volle voelen. Immers het is pas door de ontwikkeling inzake informatica (databanken e.a.) dat het mogelijk wordt om de gegevens op papierdrager daadwerkelijk ook hanteerbaar te maken.

Een derde opdracht is het wetenschappelijk onderzoek van de financieel-economische data, het historisch materiaal en de ontwikkeling van informaticasystemen op basis van deze originele dataset. Het wetenschappelijk onderzoek op elk van deze drie terreinen is absoluut noodzakelijk en kan wederzijds bevruchtend werken, zoals uit de eerste publicaties van het Studiecentrum al moge blijken.

OPRICHTING EN ORGANISATIESTRUCTUUR

Het Studiecentrum werd officieel opgericht met de toestemming van de Raad van de Universiteit Antwerpen op zijn zitting van 8 juli 1999. Op dat moment waren er in Antwerpen drie universitaire instellingen (UFSIA, RUCA en UIA) die echter vanaf 1/10/2003 ophielden te bestaan en opgingen in de *Universiteit Antwerpen*. Het Studiecentrum organiseert jaarlijks een algemene ledenvergadering en wordt bestuurd door een bestuurscollege, gekozen door deze algemene ledenvergadering.

BESTUURSCOLLEGE SCOB

Voorzitter: Prof. dr. Ludo Cuyvers (TEW-faculteit Universiteit Antwerpen)

Ondervoorzitter: Prof. dr. Helma Houtman-De Smedt (Geschiedenis Universiteit Antwerpen)

Secretaris: Prof. dr. Jan Paredaens (Wiskunde-Informatica Universiteit Antwerpen)

Leden bestuurscollege:

Prof. dr. Jan Annaert (TEW-faculteit Universiteit Antwerpen)

Prof. dr. Marc De Ceuster (TEW-faculteit Universiteit Antwerpen)

Ingevolge het emeritaat van Professor Greta Devos in 2008 werd Professor Helma Houtman-De Smedt tot nieuwe ondervoorzitter verkozen. Professor Helma Houtman-De Smedt is tevens de nieuwe directeur van het Centrum voor Bedrijfsgeschiedenis (in opvolging van Professor Greta Devos).

WERKING over het jaar 2009

In het afgelopen jaar werd op elk van de drie hogervermelde terreinen verder gewerkt aan de reeds gerealiseerde toestand.

1. Collectievorming

Wat betreft het aanvullen van de collectie beschikt het Studiecentrum momenteel over een viertal lokalen op de Middelheimcampus. Dit liet ons toe om de integrale archieven van de *Beurs van Antwerpen* (ondergebracht in de lokalen van het Studiecentrum, dit ingevolge het definitief sluiten van de lokalen van deze beurs per 31 december 2002) op een verantwoorde en toegankelijke wijze onder te brengen naast de reeds bestaande collecties van de Beurs van Brussel, de Beurs van Gent en de Kredietbank. De collectie van de Beurs van Brussel is inmiddels ook niet enkel volledig geïnventariseerd maar tevens als publicatie uitgebracht door het Rijksarchief. Van de collectie van de Kredietbank bestaat een uitgebreide inventaris; aan deze van de Beurs van Antwerpen en de Beurs van Gent wordt momenteel gewerkt. Alleszins zijn deze collecties voldoende geïnventariseerd om voor de wetenschappelijke wereld ter beschikking te staan. In 2006 ging *Euronext Brussels* ertoe over om een exclusiviteitsovereenkomst met het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* te sluiten waardoor alle nog aanwezige archieven op *Euronext Brussels* exclusief overgedragen worden aan de Universiteit Antwerpen.

2. Databank

Wat betreft het ontwikkelen van de databank en het invoeren van de beursgegevens in deze databank werd het werk verdergezet. Eind 2006 was het zo dat de databank volledig was afgewerkt wat betreft alle aandelen die ooit op de Beurs van Brussel noteerden en dit op het terrein van de koersen van aandelen (op maandbasis), hoeveelheden aandelen en dividenden. Het afgelopen jaar werd gewerkt aan een verder optimaliseren van de databank in het bijzonder op het gebied van kapitaaloperaties, wellicht één van de meest arbeidsintensieve bezigheden i.v.m. de constructie van een dergelijke databank.

Naarmate de activiteiten wat betreft de eerste invoer van data zijn afgewerkt wordt het mogelijk om ook controle-operaties uit te voeren, teneinde lacunes in de databank of foutief ingevoerde gegevens te corrigeren. Dit kan beschouwd worden als een optimalisatieproces, waarbij de data uiteindelijk aan een steeds hogere kwaliteit kunnen beantwoorden.

Dit gebeurde in het bijzonder op het gebied van de kapitaaloperaties (splits, inschrijvingsrechten e.d.) en de dividenden. Kapitaaloperaties en ingevoerde dividenden worden een tweede maal gecontroleerd met behulp van secundaire bronnen zoals de *“Recueil Financier”*, het *“Memento der Effecten”* en de *“Recueil des Coupons”*; ook jaarverslagen en prospectussen worden hierbij gebruikt. Daar dit geen eenvoudige operatie is mag blijken uit bijvoorbeeld het gegeven dat het Memento der Effecten niet altijd de echte dividenden aangeeft maar wel herberekende dividenden (in functie van uitgevoerde kapitaaloperaties). Een onderzoeker die zich enkel zou baseren op deze bron zou bijgevolg met verkeerde data werken. Doordat het SCOB over de authentieke koerslijsten beschikt van de Beurs van Brussel (waarin bij fouten in de gedrukte versies correcties werden aangebracht in de volgende edities) zijn we in staat om de juiste cijfers te verwerken.

Het werk om meerdere duizenden stock splits, reverse splits, bonusaandelen, inschrijvingsrechten en toekenningsrechten systematisch op te sporen en te verwerken, door bedrijf per bedrijf te controleren, wordt uitgevoerd door onze vrijwillige medewerker, Hugo Thielemans, die met een ongelofelijk doorzettingsvermogen en enthousiasme (en met grote vakkennis) zich doorheen de waslijst aan bedrijven ploegt waarbij ook zowel kapitaaloperaties als fusies (en “demergers”) één voor één in kaart gebracht worden (zie tabel 1). Zonder zijn inzet zou het niet mogelijk zijn geweest om tot het huidige resultaat te komen; iets waarvoor het SCOB hem uitermate erkentelijk is. Bovendien werden alle reeds ingevoerde splits e.d. een tweede maal gecontroleerd.

Tabel 1. Overzichtstabel gedigitaliseerde data in SCOB databank (31/12/2009) (aantal tuples)¹

¹ Het woord tuple komt uit het Latijn en betekent “een geordende set van elementen” (één tuple kan dus meerdere koersen op één concrete dag bevatten zoals openingskoers, slotkoers, vorige koers enz.)

Aard van de data	Aantallen
Aantal bedrijven (inclusief landen) met beursgenoteerde aandelen (en/of obligaties)	2.872
Aantal genoteerde aandelen (1) (2)	5.633
Aantal genoteerde obligaties (bedrijfs- en overheidsobligaties) (1)	3.256
Koersen (aandelen en obligaties)	1.973.416
Kapitaaloperaties (stock splits, reverse splits, bonusaandelen, inschrijvingsrechten en toekenningsrechten)	4.328
Hoeveelheden (aandelen en obligaties) (3)	42.271
Dividenden	89.910

(1) Daar een bedrijf meerdere aandelen en/of obligaties genoteerd kan hebben is het aantal aantal aandelen en obligaties groter dan het aantal bedrijven.

(2) In deze aantallen zijn ook opgenomen a) de “tijdelijk genoteerde aandelen” (bij kapitaalverhogingen werd veelal gedurende korte tijd een aparte noteringslijn voorzien) b) de aandelen op de termijnmarkt (ook als deze terzelfdertijd op de contantmarkt noteerden) c) Een beperkte set van aandelen die weliswaar niet beursgenoteerd waren maar in de portefeuille van andere bedrijven voorkwamen d) Beveks en Sicavs.

(3) Daar de hoeveelheid van de genoteerde aandelen (of obligaties) door de tijd heen kan veranderen is dit aantal vanzelfsprekend behoorlijk groter dan het aantal genoteerde aandelen en obligaties

Tenslotte wordt de databank voortdurend geactualiseerd waarbij alle nieuwe listings en alle delistings op Euronext Brussel worden bijgehouden en in de databank aangebracht. Ook wordt alle informatie m.b.t. koersen, dividenden, hoeveelheden, kapitaaloperaties verder opgevolgd en verwerkt. Dit is in het bijzonder belangrijk omdat de data providers die tot op heden deze data bijhielden zich steeds meer terugtrekken uit de verwerking van de gegevens van Euronext Brussel. Zo stopte de nieuwe uitgever van het *Memento der Effecten* met zijn publicatie en besliste ook de TIJD om niet langer de informatie “Om en rond de Beurs” op te nemen in de krant en (met ingang van 1/1/2010) ze ook niet langer onder PDF vorm aan te bieden op haar website, maar enkel onder de rubrieken “Couponinformatie”, “Berichten” en “Verrichtingen” (niet onder PDF-vorm). Hierdoor dreigt in de toekomst dit soort informatie volledig te verdwijnen, wat nog eens extra het belang van de activiteiten van het SCOB in de verf zet.

Daarnaast werd ook nieuwe software ontwikkeld door het Departement Wiskunde-Informatica. Het betreft een *outputmodule* waarbij op eenvoudige wijze voor alle genoteerde effecten koersinformatie kan opgevraagd worden gekoppeld aan a) andere kwantitatieve informatie (splits, dividenden etc.) en b) kwalitatieve informatie over het

bedrijf of over het aandeel. Hierbij werd ook voorzien in de mogelijkheid om deze informatie automatisch in PDF-vorm om te zetten. Ook is het mogelijk om automatisch de informatie van meerdere aandelen te combineren of om deze overzichtelijk in een grafiek weer te geven, vergeleken met de all-share index of de SCOB-20 index.

De uitwerking van deze outputmodule kadert in een langlopend informaticaproject waarbij niet enkel de structuur van de databank werd uitgetekend maar ook *inputmodules* en *outputmodules* werden ontwikkeld. De volledige SCOB-software werd aldus sinds 1998 “*in house*” ontwikkeld (door het Departement Wiskunde-Informatica van de Universiteit Antwerpen) en is vrijwel uniek op wereldschaal omdat ze toelaat om zowel beurs- als bedrijfsgegevens te verwerken; zowel kwantitatief als kwalitatief. En dit in zeer ruime zin zoals boekhouddata, data over bestuurders maar ook *kwalitatieve gegevens* zoals belangrijke gebeurtenissen zowel op nationaal als internationaal gebied, op beurs- en bedrijfsgebied, geordend per tijdstip en per land, per bedrijf en zelfs per aandeel. Op deze manier krijgt de onderzoeker snelle en vlotte toegang tot alle mogelijke relevante gegevens.

Door het departement Wiskunde-Informatica werden heel wat bijkomende tools ontwikkeld zoals een outputmodule die toelaat om vrij vlot doorheen de databank te “lopen” en te switchen van bestuurders naar bedrijven en al hun data. Dit naast de reeds bestaande software packages waarbij het o.a. mogelijk is om indexen niet enkel per sector te berekenen maar ook per land of om automatisch het aantal aandelen te tellen of de marktkapitalisatie te berekenen.

3. Wetenschappelijk onderzoek

Tijdens het afgelopen jaar werd een belangrijk deel van het werk voorbehouden voor het optimaliseren van de databank. Wegens de ietwat verminderde financieringsmogelijkheden werd er wat betreft de inzet van jobstudenten op een trager tempo verder gewerkt voor wat betreft het databankgedeelte. Belangrijk is evenwel dat het continu updaten en verbeteren van de databank voortdurend wordt verdergezet. Van onschatbare waarde daarbij blijft de inzet van Hugo Thielemans die op vrijwillige basis zijn medewerking is blijven verlenen aan de databank. Daarnaast werden ook gelden van projecten ingezet.

Tegelijk hebben de diverse medewerkers van het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* zich het afgelopen jaar verder ingezet om het datamateriaal te gebruiken voor wetenschappelijke activiteiten. Dit resulteerde in de uitwerking van meerdere onderzoeksprojecten, een aantal publicaties en de deelname aan een aantal wetenschappelijke congressen.

3.1. Publicaties (in alfabetische volgorde)

Buelens Frans en Helma Houtman-De Smedt (2009), *De geschiedenis van de Compagnie Maritime Belge (bijkomend) belicht aan de hand van beursdocumenten, de totale return en de koersevolutie van het CMB-aandeel.*- In: *In behouden haven: reflecties over maritieme regio's: liber amicorum Greta Devos / Greefs, Hilde [edit.]; et al. [edit.]*, Tielt, Lannoo, 2009, p. 291-323

Buelens Frans en Stefaan Marysse, (2009), *Returns on Investments during the Colonial Era. The Case of the Belgian Congo*, in : *Economic History Review* , 62:S:1(2009), 135-166

Deloof Marc, de Maeseneire Wouter en Koen Inghelbrecht (2009), *How do investment banks value initial public offerings (IPOs)?*.- In: *Journal of business finance and accounting*, 36:1/2(2009), p. 130-160

van Overfelt Wouter, Annaert Jan, de Ceuster Marc, Deloof Marc.- *Do universal banks create value? Universal bank affiliation and company performance in Belgium, 1905-1909.*- In: *Explorations in economic history*, 46:2(2009), p. 253-265

3.2. Deelname aan internationale onderzoeksgroepen

Het afgelopen jaar werd door het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* samen met het *Centrum voor Bedrijfsgeschiedenis* eerst onder leiding van Prof. Dr. Greta Devos (inmiddels – wegens haar emeritaat (zie hoger) - als directeur opgevolgd door Prof. Dr. Helma Houtman-De Smedt), verder geparticipeerd in de werkzaamheden van de Europese onderzoeksgroep onder leiding van Youssef Cassis en uitgaande van de *London School of Economics*. Deze

Europese onderzoeksgroep is gefocused op de performantie van bedrijven en organiseert daarrond een Europees vergelijkend onderzoek.

Nadere informatie over de onderzoeksgroep rond "*The Performance of European Business in the 20th Century*" is te vinden op de website van de London School of Economics.

<http://www.lse.ac.uk/collections/BHU/performanceEB.htm>

De onderzoeksgroep legt momenteel de laatste hand aan een selecte steekproef van een inter-Europese databank van Europese bedrijven. Het werk heeft enige vertraging opgelopen maar zou normaal in de loop van volgend jaar moeten hervat kunnen worden.

Naast deze Europese onderzoeksgroep participeert het SCOB ook in het project uitgaande van Elroy Dimson, Paul Marsh en Mike Staunton (*London School of Economics*) die naast het opstellen van de DMS database jaarlijks een publicatie verzorgen, met een uitgebreide analyse van de data van de belangrijkste (beurs)landen, waaronder die van België, aangeleverd door het SCOB. Een publicatie eerst uitgegeven onder de naam "*Millenium Book*" (daarna "*Triumph of the Optimists: 101 Years of Global Investment Returns*", momenteel "*Credit Suisse Global Investment Returns Yearbook 2009*").

3.3. Presentaties op congressen, seminaries en studiedagen:

Deelname aan het Intereuropese forum "EUROHISTOC 1" te Madrid in April 2009

EURHISTOCK 1 – European Stock Markets in Historical Perspective

Met de paper

Hans Willems en Frans Buelens, *Regulation of the Stock Exchange in an emerging market: between Law and Practice. The Belgian Case (1801-1867)*, Working Paper

Presentatie op het World Economic History Congress (2009, augustus, Utrecht) van volgende papers:

1. Buelens Frans, *Profits, stock returns and evolution of the capital structure of Belgian based Congo companies during the era of colonization*, Working Paper.

2. Buelens Frans, *Union Minière in the Belgian Congo 1906 – 1960. A Company history as witnessed by its profits, stock returns and evolution of its capital*, Working Paper
3. Hans Willems en Frans Buelens, *Regulation of the Stock Exchange in an emerging market: between Law and Practice. The Belgian Case (1801-1867)*, Working Paper

3.4. Doctoraten in voorbereiding

Momenteel zijn er aan de Universiteit Antwerpen drie doctoraten in voorbereiding die gebruik maken van SCOB-data.

Mihaela-Livia Ghita werkt op het FWO-project “*Business groups, political connections and institutions: a long-term analysis*” (2007-2010)” (promotor : Marc Deloof) en bereidt haar doctoraat voor.

Boris Cule werd aangesteld als assistent op het Departement Wiskunde-Informatica bij de dienst van Professor Jan Paredaens (sinds 1 oktober 2007). Boris Cule heeft gedurende de periode 2004-2007 als jobstudent gewerkt op het SCOB alwaar hij de ganse informaticastructuur tot in de puntjes verder heeft uitgewerkt. Diverse nieuwe modules, ingewikkelde SQL statements, uitgebreide “debuggingsoperaties”, allerlei specifieke programma’s hebben we aan Boris te danken. Het opzet is dat Boris Cule de volgende jaren werkt aan een doctoraat op basis van de SCOB-gegevens. Bovendien kan SCOB bij problemen steeds bij hem terecht !

Lord Mensah bereidt een doctoraat voor (o.l.v. de Professoren Jan Annaert en Marc De Ceuster) op basis van de financiële beursdata van het SCOB. Hij is verbonden aan het Departement *Accounting en Financiering* van de Faculteit TEW (Dehousse beurs) (sinds 1 oktober 2007)

VERDERE FINANCIERING

Het Studiecentrum werd opgestart als gevolg van de toekenning van een vierjarig GOA-project. Inmiddels waren alle financieringsschijven van deze GOA opgebruikt eind december 2003. Dat betekent ook dat er niet langer rechtstreeks wetenschappelijke medewerkers konden gefinancierd worden op GOA-gelden. Zulks betekent niet dat het Studiecentrum zonder middelen komt te zitten.

Dank zij a) nieuwe projecten en b) sponsoring kon een behoorlijke werking verzekerd worden. In het afgelopen jaar konden we (zoals steeds) beroep doen op onze trouwste sponsor, de *Association pour la défense des intérêts des détenteurs de fonds publics*. Geregeld overleg met de door deze vereniging aangestelde contactpersonen, de heer *Walter Van Glabbeek* daarin bijgestaan door de heer *Herman De Decker*, was voor beide partijen uiterst vruchtbaar. Verder kon voor de wetenschappelijke medewerkers ook naar andere financieringsbronnen worden uitgekeken. Dit maakt dat de continuïteit van het Studiecentrum door dit alles voor de komende jaren zeker verzekerd is. Last but not least konden we ook op de vrijwillige maar zeer waardevolle inzet van Hugo Thielemans rekenen.

Het zou een mooie zaak zijn indien voor de werking van het Studiecentrum een permanente financieringslijn kon bekomen worden, maar in Vlaanderen is dit met de huidige financieringspolitiek van de overheid bijna niet mogelijk. Financiering van dergelijke centra kan bijgevolg alleen via een voortdurend zoeken naar onderzoeksprojecten worden bekomen. In dat kader werden aanzienlijke inspanningen verricht, waarvan sommige reeds volledig afgewerkt.

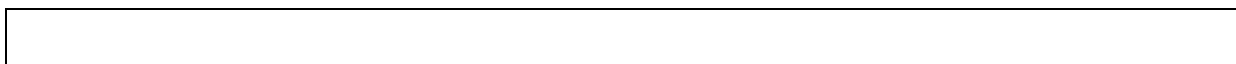
Meerdere bijkomende projecten werden bekomen in de afgelopen jaren waarvan er al verschillende met succes bekroond werden :

1. Een FWO mandaat van aspirant aan de heer Hans Willems (Departement Geschiedenis) (promotor : Professor Greta Devos). Hans Willems promoveerde inmiddels tot Doctor in de Geschiedenis en is momenteel werkzaam als stafmedewerker op het FWO.
2. Een vierjarig FWO-project aan Professor Marc Deloof (TEW Faculteit) in samenwerking met twee leden van de stuurgroep (de Professoren Jan Annaert en Marc De Ceuster) met

als titel: *"De Financieringspolitiek van Belgische Beursgenoteerde Ondernemingen. Een langetermijnperspectief"*. Dit resulteerde in het doctoraat van Wouter Van Overfelt begin 2008. Wouter Van Overfelt is inmiddels werkzaam bij Dexia.

3. Een tweejarig BOF-NOI project aan Professor Julien van den Broeck (TEW Faculteit) (*"Financieel-historische analyse van beursgerelateerde data van de Belgische spoorwegsector"*). Dit resulteerde in meerdere publicaties waaronder een boek over de beursgenoteerde spoorwegsector.
4. Een project van de Nationale Bank ter ontsluiting van de beurskrant *"Moniteur des Intérêts Matériels"* (promotor woordvoerder : Ludo Cuyvers)
5. Een tweejarig BOF-NOI project aan Professor Stefaan Marysse (TEW Faculteit) i.s.m. Professor Helma Houtman-Desmedt (*"Financieel-historische analyse van beursgerelateerde data van de Belgische bedrijven in Congo in de periode 1891-1960"*). Dit resulteerde in meerdere publicaties waaronder een boek over de beursgenoteerde Congolese bedrijven.
6. Een vierjarig FWO project aan Professor Marc Deloof i.s.m. Professor Ludo Cuyvers rond *"Interlocking boards of directors and the accumulation of directorships: an investigation into the causes and consequences for the companies involved"* (2004-2007). Op basis van dit project behaalde An Rommens haar doctoraat begin 2008.
7. Een project op het mecenaat van de Nationale Bank (2006) rond de TOP-20 van de Belgische aandelen (1832-2005) (promotor woordvoerder : Ludo Cuyvers)
8. Een vierjarig FWO project (2007-2010) met als thema *"Voorspelbaarheid van financiële rendementen op lange termijn: robuustheidsonderzoek en invloed van institutionele veranderingen"* (promotor woordvoerder : Marc De Ceuster)
9. Een vierjarig FWO project aan Professor Marc Deloof i.s.m. Professor Ludo Cuyvers met als titel : *"Business groups, political connections and institutions: a long-term analysis"* (2007-2010) (onderzoekster : Mihaela-Livia Ghita).

Dit toch wel mooie resultaat bewijst dat het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* wel degelijk zin heeft. Gehoopt kan worden dat tientallen projecten in de toekomst nog kunnen uitgewerkt worden op basis van het aanwezige materiaal.

DIENTSTVERLENING

Het Studiecentrum heeft naast haar wetenschappelijke opdracht ook de opdracht een stuk dienstverlening naar de gemeenschap toe te verlenen, iets waartoe de Universiteit Antwerpen zich uitdrukkelijk geëngageerd heeft bij het afsluiten van de overdrachtsovereenkomsten met de beurzen van Antwerpen en Brussel.

In het afgelopen jaar deden net zoals voorheen meerdere instellingen of individuele personen beroep op de diensten van het Studiecentrum. Zo werd er door meerdere thesisstudenten beroep gedaan op stukken uit de (publiek toegankelijke) collectie van het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs*. Ook individuele punctuele vragen naar informatie kwamen op regelmatige tijdstippen binnen en konden steeds met goed gevolg beantwoord worden.

Het valt te voorzien dat, naarmate de naambekendheid van het Studiecentrum toeneemt en de informatie steeds meer ontsloten wordt, dit soort dienstverlening zal toenemen. Het verder ontwikkelen van de website zal hier wellicht ook kunnen toe bijdragen.

FINANCIEEL VERSLAG

Gedurende het afgelopen jaar kon het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* niet langer via het GOA-BOF project rond de Beurs van Brussel beschikken over de nodige financiële middelen. Dit impliceert dat de werkingskosten moesten gedragen worden uit andere bronnen.

In de loop van het jaar 2009 werden voor 5000 euro subsidies bekomen vanwege de "*Association pour la défense des intérêts des détenteurs de fonds publics*". In de toekomst rekent het Studiecentrum op de verderzetting van de financiering vanwege de "*Association*

pour la défense des intérêts des détenteurs de fonds publics". Deze financiering laat ons toe verder te werken op continue basis.

ALGEMENE EVALUATIE

Het afgelopen jaar heeft de afwerking van de databank een niveau bereikt dat toelaat om verantwoorde berekeningen in publicaties op te nemen. Zulks betekent ook dat de doelstellingen van het oorspronkelijke opzet van het project gehaald zullen zijn wat betreft het ontwerpen en invullen van een bruikbare databank, zeker omdat er nog financiering is vanwege een private sponsor, al zal een databank als deze wel nooit helemaal "af" zijn. Een aantal optimaliseringsoperaties zullen verder afgewerkt worden, dit jaar en de komende jaren. Bovendien is nu al gebleken dat het mogelijk is om meerdere projecten te bekomen die in staat zullen zijn de resultaten van de databank tot hun volle recht te laten komen, dit in een omgeving waar permanente overheidsfinanciering van dergelijke studiecetra blijkbaar niet tot de beleidsopties van de overheid behoort.

Opdat het *Studiecentrum voor Onderneming en Beurs* in de toekomst verder zou kunnen blijven werken zal én een verdere steun van de sponsors én een voortdurend zoeken naar nieuwe onderzoeksprojecten nodig zijn.

STUDIECENTRUM VOOR ONDERNEMING EN BEURS

UNIVERSITEIT ANTWERPEN

Middelheimlaan 1

2020 Antwerpen

Lokalen A 041 t/m A 043

Voorzitter : Prof. dr. Ludo Cuyvers

Universiteit: Universiteit Antwerpen

TEW Faculteit

Adres:

Kipdorp 61

2000 Antwerpen

lokaal: Z 208

tel.: 03-265 50 34

Email: Ludo.Cuyvers@ua.ac.be

Dagelijks verantwoordelijke:

Dr. Frans Buelens

tel.: 03-265 3 538

Lokaal A 042

Middelheimlaan 1

2020 Antwerpen

website: <http://www.scob.be>

Email: frans.buelens@ua.ac.be

Bankrekening

735-0079975-35 (Universiteit Antwerpen)

met vermelding: DI 5512